**Р Е Ф Е Р А Т**
**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ НЕВРОЛОГИЈА (3.02.00.11) НА ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука бр. 2002-304/21 од 23.9.2026 година донесена на 364. седница на Наставно-научниот совет на Факултет за медицински науки, одржана на 23.9.2026 година, определени се за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во звање вонреден професор за наставно-научната област неврологија (3.02.00.11) на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, во состав:

- **проф. д-р Анита Арсовска**, редовен професор за наставно-научната област неврологија, вработена на Медицински факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј” – Скопје, претседател;
- **проф. д-р Иван Барбов,** вонреден професор за наставно-научната област неврологија, вработен на Медицински факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј” – Скопје, член;
- **проф. д-р Татјана Чепреганова-Чанговска**, вонреден професор за наставно-научната област неврологија, вработена на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев” – Штип, член.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат” и „Коха” на 5.9.2026 година и во предвидениот рок се пријави еден кандидат:

**доц. д-р Елена Симеоновска-Јовева**, доктор на медицински науки – клиничка медицина од областа на неврологијата.

Пријавата ја разгледавме внимателно и утврдивме дека кандидатката д-р Елена Симеоновска-Јовева, врз основа на распишаниот Конкурс, уредно, навремено и во целост ги има доставено сите документи:

- Пријава за Конкурсот;
- Кратка биографија;
- Диплома за завршен научен степен доктор на науки (еден примерок оригинал и една копија заверени кај нотар);
- Решение за признавање на високообразовна квалификација стекната во странство;
- Уверение за положен специјалистички испит (еден примерок оригинал и копија заверена кај нотар);
- Диплома за завршени додипломски студии на Медицински факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј” - Скопје (еден примерок оригинал и копија заверена кај нотар);
- Уверение за положени испити од додипломски студии на Медицински факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј” - Скопје (еден примерок оригинал и копија заверена кај нотар);
- Примерок од докторската дисертација;
- Список на објавени научни и стручни трудови;
- Примерок од објавените трудови;
- Сертификат за познавање на англиски јазик;
- Уверение за државјанство.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки да му го поднесеме следниов

**И З В Е Ш Т А Ј**

***Биографски податоци***

Кандидатката **д-р Елена Симеоновска-Јовева** е родена на 10 септември 1979 година во Струмица, Р. Македонија. Основно и средно образование завршила во Струмица (Гимназија „Јане Сандански", насока природно-математичка, 1994-1998 година), со одличен успех. На Медицински факултет на Универзитет „Св. Кирил и Методиј" - Скопје, Р. Македонија, се запишала во учебната 1998/1999 година и дипломирала на 12 јули 2004 година, со просечен успех 8,90 и се здобила со стручен назив - доктор на медицина. По положувањето на стручен државен испит на 28 февруари 2005 година се здобила со работна лиценца. По дипломирањето работи како лекар во Службата за вакцинации и Детски диспанзер (2005 – 2006 година) и Службата за итна медицинска помош (2006 – 2008 година) при Здравствениот дом во Штип.

Во октомври 2008 година се вработила како лаборант на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев" – Штип. Од 5 март 2009 година се здобила со звање помлад асистент за научното поле фундаментални медицински науки на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев" - Штип. На 15 октомври 2009 година започнала со специјализација по неврологија на Клиниката за неврологија при Медицинскиот факултет во Скопје и завршила на 24 јануари 2014 година и се стекнала со назив - специјалист по неврологија. На 16.9.2011 година се здобила со соработничко звање асистент за наставно-научно поле/ област клинички медицински науки. На 12.8.2014 година д-р Елена Симеоновска-Јовева била избрана во звање асистент-докторанд од областа на неврологијата. На 9.3.2022 година д-р Елена Симеоновска-Јовева била избрана во звање насловен доцент од областа на неврологијата. Од 24.1.2024 година била избрана во наставно-научно звање доцент од областа неврологија.

Од 1.3.2015 година д-р Елена Симеоновска-Јовева започнала да работи како специјалист по неврологија на РЕ Неврологија при ЈЗУ Клиничка болница – Штип.

Од 8.1.2018 до 20.1.2018 година реализирала студиски престој за стручно усовршување за тинитус и сомнологија при Универзитетска клиника во Нирнберг, Германија, под менторство на проф. д-р Кнегиња Рихтер.

Во 2013 година се запишала на трет циклус студии од областа клиничка медицина при Универзитетот во Ниш, Р. Србија. Во 2018 година и била одобрена изработка на докторската дисертација со наслов „Влијание на атеросклеротските промени и фактори на ризик на когнитивниот статус кај пациенти со асимптоматска каротидна стеноза", работена под менторство на проф. д-р Гордана Ѓорѓевиќ и коментерство на проф. д-р Анита Арсовска. Јавно ја одбранила докторската дисертација на 5.3.2021 година на Медицински факултет при Универзитетот во Ниш и се стекнала со титула доктор по клинички медицински науки со просечен успех 9,56.

Со нострификацијата на докторската диплома во Министерството за образование на Република Северна Македонија се стекнала со титулата доктор по медицински науки (Решение за признавање и еквиваленција на високообразовна квалификација стекната во странство од Министерство за образование).

Активно се служи со англиски, бугарски, српски и хрватски јазик.

Д-р Елена Симеоновска-Јовева има голем придонес во научноистражувачката дејност на Факултетот за медицински науки и активно учество во наставно-образовната дејност и едукација.

Автор и коавтор е на 55 трудови публикувани во домашни и меѓународни списанија и зборници од научни манифестации.

(https://eprints.ugd.edu.mk/view/creators/Simeonovska_Joveva=3AElena=3A=3A.html )

Во текот на нејзината наставно-научна кариера активно учествувала на многу домашни и меѓународни конгреси, симпозиуми и едукативни манифестации за што сведочат и сите рецензирани трудови, како и сите оние кои се во постапка на рецензија.

Кандидатката е член на Лекарска комора на Македонија и на Македонското лекарско друштво од 2005 година. Од 2012 година е член на Здружението „Алцхајмер плус“ и Здружението на невролози на Република Северна Македонија. Од 2013 година е член на ЕФНС. Од 2021 година е секретар на Македонска асоцијација за мозочен удар на Република Северна Македонија. Од 2023 година е дел од Управниот одбор на Здружението на невролози на Република Северна Македонија.

**Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање вонреден професор**

**Општи услови за избор:**

Кандидатката д-р Елена Симеоновска-Јовева ги исполнува сите услови кои се предвидени како елементи за избор на лице во звање вонреден професор, а се во прилог и на ОНУ.ОБ.23 Чек листа за избор на вонреден професор, покрај елементите утврдени во законот и врз база на кои се утврдува вкупната оценка во рефератот на Рецензентската комисија и тоа:

1. ***Просечен успех од прв и втор циклус студии.*** Кандидатката ги завршила интегрираните студии на Медицински факултет во Скопје (300 кредити) со просечен успех 8,90.
2. ***Научен степен доктор на науки од областа во која се избира***. Кандидатката има научен степен доктор по медицински науки од областа неврологија, со кој се стекнала по одбраната на докторската дисертација со наслов „Влијание на атеросклеротските промени и фактори на ризик на когнитивниот статус кај пациенти со асимптоматска каротидна стеноза“ на Катедрата за неврологија на Медицинскиот факултет при Универзитетот во Ниш, Р. Србија.
3. ***Претходен избор во звање*** – Со Одлука број 2002-35/5 од 24.1.2024 година на 313. седница на Наставно-научниот совет кандидатката е избрана во доцент за наставно-научната област неврологија на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

***4. Објавени најмалку пет научни трудови во референтни научни публикации во последните пет години.***

| Бр. | Автор | Наслов на трудот | | Година на излегување на списанието |
|---|---|---|---|---|
| 1 | Serafimov, Aleksandar and **Simeonovska Joveva, Elena** and Jovev, Marijan (2023) | Dynamic of left ventricular systolic function during medium-term follow-up period of patients with myocardial infarction. | Knowledge - International Journal, 58 (4). ISSN 2545-4439 | 2009 |
| 2 | Cepreganova Cangovska, Tatjana and Zdravkov, Ilija and Ristikj-Stomnaroska, Daniela and **Simeonovska Joveva, Elena** (2023) | Central Nervous System Tuberculosis-Case Report. | Journal of Morphological Sciences, 6 (2). pp. 104-108. | 2018 |
| 3 | Petrovski, Stefan and Serafimov, Aleksandar and Karakolevska Ilova, Marija and **Simeonovska Joveva, Elena** and Petrovska, Lidija and Adzi-Andov, Ljubica (2023) | The Influence of Resection Size and Pringle Maneuver on Operating Time and Intraoperative Bleeding in Patients with Colorectal Metastases in the Liver. | Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. ISSN 1857-9655 | 2013 |
| 4 | Trajkova, Marija and Zafirov, Stojance and **Simeonovska Joveva, Elena** and Lichkova, Elena (2023) | Progressive Supranuclear Palsy (PSP): An Atypical Case. | Knowledge – International Journal, 60 (4). pp. 671-675. | 2009 |
| 5 | Petrovski, Stefan and Serafimov, Aleksandar and Adzi-Andov, Ljubica and **Simeonovska Joveva, Elena** and Karakolevska Ilova, Marija and Milev, Ilija (2023) | Factors Influencing Recurrence Rate and Survival of Patients with Colorectal Metastases after Liver Resection. | Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences, 11 (B). pp. 755-759. ISSN 1857-9655 | 2013 |
| 6 | Lazarova, Sanja and Kokoskarova, Pavlinka and **Simeonovska Joveva, Elena** and Gulaboski, Rubin (2023) | Voltammetric biosensors based on metallic nanoparticles synthesized from plant extracts: A short overview of recent achievements. | Macedonian Journal of Chemistry and Chemical Engineering, 42 (2). pp. 1-11. ISSN 1857-5552 | IF=0.8 1974 |
| 7 | **Simeonovska Joveva, Elena** and Karakolevska Ilova, Marija and Petrovski, Stefan and Jovev, Marijan and Serafimov, Aleksandar and Dimitrovska Ivanova, Marija (2024) | Association Between Inflammatory Markers and Cognitive Impairment in Patients with Asymptomatic Carotid Stenosis. | Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. ISSN 1857-9655 | 2013 |
| 8 | **Simeonovska Joveva, Elena** and Petrovski, Stefan and Petkovska, Marija and Jovev, Marijan and Karakolevska Ilova, Marija (2024) | Unraveling the complexity: A case report on spinal dural arteriovenous fistula.. | Knowledge - International Journal, 64 (4). pp. 391-394 | 2009 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 9 | Dimitrovska Ivanova, Marija and Velkova, Stanka and Karakolevska Ilova, Marija and **Simeonovska Joveva, Elena** (2024) | IgE and non-IgE mediated symptoms assotiated with cow's milk protein allergy. | Research in physical education sport and health, 13 (2). pp. 71-75. ISSN 1857-8160 | 2012 |
| 10 | Dimitrovska Ivanova, Marija and Velkova, Stanka and Karakolevska Ilova, Marija and **Simeonovska Joveva, Elena** and Sandeva, Dragana (2024) | Acute pancreatitits uncommon manifestation of cystic fibrosis? A case report | Research in physical education sport and health, 13 (2). pp. 39-44. | 2012 |
| 11 | Dimitrovska Ivanova, Marija and Karakolevska Ilova, Marija and **Simeonovska Joveva, Elena** (2025) | Role of breast milk secretory immunoglobulin A in infants from 7-12 months of age with acute gastroenteritis. | Journal of Contempotaty Medical Sciences, 11 (4). pp. 267-271. ISSN 2413-0516 | IF= 0.4 2015 |
| 12 | Dimitrovska Ivanova, Marija and Demerdzieva, Aneta and **Simeonovska Joveva, Elena** and Karakolevska Ilova, Marija and Bezovska, Gordica and Coneska-Jovanova, Biljana and Palcevska-Kocevska, Snezana (2025) | Food protein induced enterocolitis syndrome in infancy. | Research in Physical Education, Sport and Health, 14 (2): 8. pp. 55-58. ISSN 1857-8160 | 2012 |
| 13 | Dimitrovska Ivanova, Marija and Demerdzieva, Aneta and Karakolevska Ilova, Marija and **Simeonovska Joveva, Elena** and Bezovska, Gordica and Coneska-Jovanova, Biljana and Palcevska-Kocevska, Snezana (2025) | Complicated community-acquired pneumonia caused by Streptococcus pneumoniae. | Research in Physical Education, Sport and Health, 14 (2): 9. pp. 59-62. ISSN 1857-8160 | 2012 |
| 14 | Dimitrovska-Ivanova, Marija and **Simeonovska Joveva, Elena** and Karakolevska Ilova, Marija and Demerdzieva, Aneta and Coneska Jovanova, Biljana and Palcevska Kocevska, Snezana (2026) | Macroamylasemia in a Two Year Old Boy as the First Manifestation of Celiac Disease: A Case Report. | Case Rep Gastroenterol , DOI: 10.1159/000550670, 20 (1). pp. 40-45. ISSN 1662-0631 | IF= 0.7 2007 |
| 15 | Jovev, Marijan and Smokovski, Ivica and **Simeonovska Joveva, Elena** and Serafimov, Aleksandar (2026) | Association of tumor necrotisation factor alpha with multivessel coronary disease in patients with acute coronary syndrome. | Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 74 (4). pp. 387-393. ISSN 2545-4439 | 2009 |
| 16 | Jovev, Marijan and Smokovski, Ivica and Serafimov, Aleksandar and **Simeonovska Joveva, Elena** (2026) | Association of TNF-α and Troponin in the occurrence of major adverse cardiac events in patients with acute coronary syndrome. | MEDICUS – International Medical Journal, 31 (1). pp. 7-10. ISSN 1409-6366 | 2004 |

***5. Сертификат за познавање на англиски јазик*** – Кандидатката активно го познава англискиот јазик (доставена соодветна потврда).

***6. Способност за изведување на високообразовна дејност*** – Со активното учество во наставата како доцент на повеќе предмети кандидатката покажа висока способност за изведување на високообразовна дејност.

**Посебни услови:**

1. Учество во научноистражувачки проекти односно значајни достигнувања во примената на научноистражувачките резултати – во периодот од 2023 година до денес кандидатката учествува во пет научноистражувачки проекти.
2. Придонес во оспособувањето на помлади наставници и соработници – преку активно учество во наставата и проектите, како и активната соработка со наставниците и студентите, кандидатката дава значаен придонес во оспособувањето на помлади наставници и соработници.
3. Рецензиран учебник, скрипта и практикум - Кандидатката е автор на рецензирана скрипта со наслов „Неврологија на визуелна перцепција", објавена во е-библиотека за студентите на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев" во Штип.

**Наставно-образовна и научноистражувачка дејност**

Својата наставно-образовна дејност д-р Елена Симеоновска-Јовева ја започнала уште во 2008 година како лаборант на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев" - Штип. На 5.3.2009 година се здобила со звање помлад асистент за научното поле фундаментални медицински науки на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев" – Штип. На 16.9.2011 година се здобила со соработничко звање асистент за наставно-научно поле/ област клинички медицински науки. Со Одлука бр. 2502-182/19 од 12.8.2014 година донесена на 122. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, одржана на 12.8.2014 година, Рецензентската комисија позитивно ја оценува целокупната работа на кандидатката и е на мислење дека д-р Елена Симеоновска-Јовева наполно ги исполнува критериумите за избор во звање асистент-докторанд од областа на неврологијата. Со Одлука бр. 2002-81/30 од 9.3.2022 година, донесена на 274. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, одржана на 9.3.2022 година, Рецензентската комисија позитивно ја оценува целокупната работа на кандидатката и е на мислење дека д-р Елена Симеоновска-Јовева наполно ги исполнува критериумите за избор во звање насловен доцент во наставно-научна област неврологија. Со Одлука број 2002-35/5 од 24.1.2024 година на 313. седница на Наставно-научниот совет, Рецензентската комисија донесе Одлука за избор на кандидатката во доцент во наставно-научна област неврологија.

Кандидатката од 2010 година, па до денес, активно учествува и во реализација на практичната настава на повеќе предмети од студиските програми Општа медицина, Фармација, Дентална медицина, Медицински лаборанти, Медицинска сестра/медицински техничар, Физиотерапевти и Оптометристи: Хистологија со ембриологија 1 и 2, Микробиологија со паразитологија 1 и 2, Медицинска генетика, Микробиологија со имунологија, Неврологија и психијатрија со нега, Неврологија на визуелна перцепција, Општа и орална хистологија со ембриологија 1 и 2 и Неврологија.

Како резултат на нејзиниот научноистражувачки труд и учеството во домашни и меѓународни проекти во последните пет години д-р Елена Симеоновска-Јовева има објавено 3 труда во списание со фактор на влијание

(SCI листа, Clarivate analytic/ Thomson Reuters) и неколку трудови во меѓународни, индексирани научни списанија и трудови објавени во книги на апстракти. Учествува на бројни конгреси, симпозиуми, семинари, како во земјава така и во странство. Активното учество го реализира со презентација на оригинални трудови и како поканет предавач. Автор и коавтор е на 55 трудови публикувани во домашни и меѓународни списанија и зборници од научни манифестации.

(https://eprints.ugd.edu.mk/view/creators/Simeonovska_Joveva=3AElena=3A=3A.html)

**Објавени научни трудови во меѓународни научни списанија во последните 5 години**

Во последните пет години д-р Елена Симеоновска-Јовева има објавено 3 труда во списание со фактор на влијание (SCI листа, Clarivate analytic/ Thomson Reuters) и неколку трудови во меѓународни, индексирани научни списанија и трудови објавени во книги на апстракти.

1. Serafimov, Aleksandar and Simeonovska Joveva, Elena and Jovev, Marijan (2023) Dynamic of left ventricular systolic function during medium-term follow-up period of patients with myocardial infarction. Knowledge - International Journal, 58 (4). ISSN 2545-4439 (https://eprints.ugd.edu.mk/34015/) – печатен

Акутниот коронарен синдром е најчестата причина за прием на одделението за интензивна коронарна нега, придружен со највисок ризик од смртност и несакани настани, и е одговорен за околу 70% од сите болнички приеми. Пациентите со акутен коронарен синдром претставуваат хетерогена група кај која сериозноста на основното заболување на коронарните артерии, прогнозата и одговорот на третманот значително се разликуваат. Инфарктот на миокардот останува една од најважните причини за морбидитет и морталитет во светот. Целта на студијата е да се утврди поврзаноста помеѓу ехокардиографските параметри и појавата на големи несакани кардијални настани кај пациенти со акутен инфаркт на миокардот, третирани со перкутана коронарна интервенција. Материјал и методи: Оваа студија е дизајнирана како лонгитудинална, проспективна опсервациона кохортна студија во која беа вклучени 150 пациенти хоспитализирани поради акутен коронарен синдром на Универзитетската клиника за кардиологија во периодот од септември 2018 до март 2019 година. Критериуми за вклучување: пациенти хоспитализирани поради акутен коронарен синдром во наведениот период, кои изразиле подготвеност да учествуваат во студијата и потпишале информирана согласност. Критериуми за исклучување: од студијата беа исклучени пациентите кои не дале согласност за учество, оние кои починале за време на хоспитализацијата, како и пациентите со претходно дијагностицирана срцева слабост и/или претходен инфаркт на миокардот. Резултати: Со цел да се анализира динамиката на систолната функција на левата комора, изразена преку фракцијата на исфрлање (ejection fraction), направивме анализа на глобалната систолна функција на левата комора во моментот на индексниот настан и во периодот од 3 до 6 месеци подоцна, под услов да немало нов голем несакан кардијален настан што би влијаел врз неа. Пациентите беа класифицирани во три групи, согласно со упатствата на Европското здружение за кардиологија за третман на срцева слабост од

2012, 2016 и 2021 година: пациенти со фракција на исфрлање <40% (HFrEF); пациенти со фракција на исфрлање од 40–50% (HFmrEF) и пациенти со фракција на исфрлање >50% (HFpEF). Во мултиваријантната анализа (условна логистичка регресија), во финалниот модел со вредност на Хи-квадрат од 62,916 (p=0,000012 и 79,5% точност на предвидувањето) беа издвоени три независни променливи: болничкиот морбидитет, натриуретичниот пептид и почетната фракција на исфрлање (%). Заклучок: Независни предиктори за подобрување на фракцијата на исфрлање на левата комора кај пациенти со акутен миокарден инфаркт по успешна перкутана коронарна интервенција се болничкиот морбидитет, натриуретичниот пептид и почетната фракција на исфрлање (%).

2. Cepreganova Cangovska, Tatjana and Zdravkov, Ilija and Ristikj-Stomnaroska, Daniela and Simeonovska Joveva, Elena (2023) Central Nervous System Tuberculosis- Case Report. Journal of Morphological Sciences, 6 (2). pp. 104-108. (https://eprints.ugd.edu.mk/33432/)- печатен

Во овој труд е презентиран случај на пациент кај кој болеста започнува бавно, прогресивно и хронично, со почетна клиничка манифестација на синдром на деменција. Обично, туберкулозниот менингит се манифестира со субакутна прогресивна фебрилна болест. За неколку недели се дефинира фаза на менингитис со главоболка, менингизам, повраќање, блага конфузија. Ретка е атипична презентација на ЦНС туберкулоза, како во овој случај. За време на хоспитализацијата е извршена мозочна магнетна резонанца со сомнителен наод за невроинфекција, поради сомнителен наод на магнетна резонанца, направена е лумбална пункција и цереброспиналната течност е испратена на анализа за специфични причини, меѓу кои и Mycobacterium tuberculosis. Важноста на овој труд е, пред се, почетната клиничка манифестација која е атипична за оваа проблематика, но правилната дијагноза и терапијата кај овие пациенти е голем предизвик за невролозите.

3. Petrovski, Stefan and Serafimov, Aleksandar and Karakolevska Ilova, Marija and Simeonovska Joveva, Elena and Petrovska, Lidija and Adzi-Andov, Ljubica (2023) The Influence of Resection Size and Pringle Maneuver on Operating Time and Intraoperative Bleeding in Patients with Colorectal Metastases in the Liver. Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. ISSN 1857-9655 (https://eprints.ugd.edu.mk/32542/)- печатен

Овој труд ја покажува корелацијата помеѓу тежината и големината на оперативната интервенција и примената на метод за васкуларна контрола Прингл маневар - PM, со цел помала пероперативна крвозагуба. Во поголем број на студии се анализирани техниките на васкуларна контрола и ексклузија на црниот дроб за време на трансекција на паренхимот. Континуираниот и интермитентниот прингл маневар се користат најчесто и истите влијаат на резидуалниот паренхим, но несигнификантно ја намалуваат перопертивнта крвозагуба во споредба со ресекции кои се направени без користење на метод за васкуларна контрола. Покомплексните и мајор ресекции имаат поголема крвозагуба и трансфузија на крв што имплицира поголем постоперативен морбидитети и морталитет. Оперативното време е правопропорционално со бројот на ресецирани сегменти, а кај мајор ресекции истото е подолго во споредба со помали ресекции.

4. Trajkova, Marija and Zafirov, Stojance and Simeonovska Joveva, Elena and Lichkova, Elena (2023) Progressive Supranuclear Palsy (PSP):An Atypical Case. Knowledge – International Journal, 60 (4). pp. 671-675. (https://eprints.ugd.edu.mk/33431/)- печатен

Прогресивната супрануклеарна парализа (ПСП), позната и како синдром на Стил-Ричардсон-Олшевски, се смета за едно од најчестите екстрапирамидални невродегенеративни нарушувања, веднаш по Паркинсоновата болест според застапеноста. Оваа состојба обично се јавува кај лица постари од 40 години, при што најголема зачестеност е забележана во возрасната група од 60 до 65 години (M, 2018). Ќе прикажеме случај на 63-годишна пациентка со тешкотии при одењето и ненадејни падови. Според нејзината медицинска историја, проблемите започнале три години претходно. Таа, исто така, пријавила случаи на испуштање предмети што ги држела и повеќекратни падови, особено при станување од стол, при што паѓала наназад. Нејзиниот (иницијален) невролошки преглед покажа нарушување на погледот нагоре. Не беа присутни булбарни симптоми. Беше забележана блага дизартрија, билатерална диздиадохокинеза, живи тетивни рефлекси и билатерално позитивен Бабински-знак. Таа стана зависна од инвалидска количка 2,5 години по поставувањето на дијагнозата и почетокот на третманот, односно приближно 5,5 години по појавата на првичните симптоми. Атрофијата на средниот мозок е добро утврдена карактеристика на прогресивната супрануклеарна парализа (PSP). Овој предизвик е дополнително усложнет од фактот што дефинитивната дијагноза обично се потпира на хистолошки докази, како што се присуството на Левиеви тела во невроните кај Паркинсоновата болест (PD), глијални цитоплазматски инклузии на алфа-синуклеин во астроцитите кај мултисистемската атрофија (MSA) (Gregor K Wenning, 2004), или присуството на тау-позитивни астроцити во мезенцефалонот и мозочната кора (PSP). Затоа, внимателното набљудување и хронолошкото следење на симптомите, заедно со одговорот (или отсуството на одговор) на пациентот на допаминергична терапија, стануваат клучни фактори во дијагностичкиот процес.

5. Petrovski, Stefan and Serafimov, Aleksandar and Adzi-Andov, Ljubica and Simeonovska Joveva, Elena and Karakolevska Ilova, Marija and Milev, Ilija (2023) Factors Influencing Recurrence Rate and Survival of Patients with Colorectal Metastases after Liver Resection. Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences, 11 (B). pp. 755-759. ISSN 1857-9655 (https://eprints.ugd.edu.mk/33430/) - печатен

Овој труд ја покажува рекурентната стапка на оперирани пациенти со метастази на црн дроб од КРК. Постоперативната рекуренција е, исто така, многу висока и во поголем број на проспективни студии се движи од 50 до 70%, а ресекцијата се издвојува како единствен метод на куративно лекување. Голем број на прогностички фактори: бројот на колоректални метастази, големината и нивната локализација уни или билатерална локализација сè уште немаат јасно влијание на постоперативната рекуренција, но имплицираат помало или подолго петгодишно преживување. Техничката можност за R0 ресекција е златен стандард за превенција од локален рецидив, додека типот на ресекција, нејзиниот екстензитет сè уште немаат јасна предикција на долгогодишно

преживување. Не-анатомска ресекција или анатомска ресекција, во различни студии имаат компаративни резултати, но анатомската ресекција се смета за златен стандард заради обезбедување на јасна трансекциона линија. Големината на ресекцијата не обезбедува помала постоперативна рекуренција.

6. Lazarova, Sanja and Kokoskarova, Pavlinka and Simeonovska Joveva, Elena and Gulaboski, Rubin (2023) Voltammetric biosensors based on metallic nanoparticles synthesized from plant extracts: A short overview of recent achievements. Macedonian Journal of Chemistry and Chemical Engineering, 42 (2). pp. 1-11. ISSN 1857-5552 **IF 0.8** (https://eprints.ugd.edu.mk/33016/) – печатен

Уште од последната деценија на 20 век многу научни дисциплини во голема мера се потпираат на материјали со нанометарски димензии. Наноматеријалите се веќе вклучени во бројни биомедицински и фармацевтски примени, вклучително и во испораката на активни супстанции до специфични цели во организмот. Ова е потврдено преку нивниот придонес во сузбивањето на неодамнешната пандемија на КОВИД-19. Наночестичките од графен, сребро, злато и други материјали поседуваат исклучителни физички и хемиски својства, како што се зголемена термичка стабилност, подобрена спроводливост и способност за прифаќање на различни органски супстрати на нивната површина. Во изминатите 20 години се разви значајна област на синтеза на наночестички, во која се користат еколошки прифатливи редукциони агенси присутни кај бројни растителни видови. Овој краток преглед се фокусира на извонредните перформанси на металните наночестички синтетизирани со „зелени методи“ при дизајнирањето на волтаметриски биосензори. Главната цел на овој преглед е да се истакнат некои од најновите електрохемиски достигнувања во истражувањето на метални наносистеми добиени преку фитосинтеза од растителни екстракти, опфаќајќи ги најзначајните резултати во дизајнот на амперометриски и волтаметриски биосензори.

7. Simeonovska Joveva, Elena and Karakolevska Ilova, Marija and Petrovski, Stefan and Jovev, Marijan and Serafimov, Aleksandar and Dimitrovska Ivanova, Marija (2024) Association Between Inflammatory Markers and Cognitive Impairment in Patients with Asymptomatic Carotid Stenosis. Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. ISSN 1857-9655 (https://eprints.ugd.edu.mk/34192/) - печатен

Одредени воспалителни механизми се вклучени во каротидниот атеросклеротичен процес, а одредувањето на воспалителната активација може да биде корисно во проценката на когнитивното оштетување кај пациенти со асимптоматска каротидна стеноза (ACS). Целта на оваа студија имаше за цел да ги корелира овие маркери на воспаление со степенот на асимптоматска каротидна стеноза (ACS) и степенот на когнитивно оштетување. Во студијата беа вклучени сто и дваесет пациенти со каротидна стеноза и 60 пациенти без каротидна стеноза. Беа извршени клинички, невролошки и лабораториски евалуации (C-реактивен протеин [CRP], фибриноген, фактор на туморска некроза алфа [TNF-α]), како и евалуација на дебелината на интима-медиумите (IMT) и степенот на каротидна стеноза. Од добиените резултати немаше значајна корелација во асимптоматската група помеѓу TNFα и IMT и помеѓу фибриногенот, CRP и IMT и на левата и на десната страна. Во истата група, имаше статистички значајна поврзаност помеѓу степенот на каротидна стеноза и низок до умерен степен на когнитивно оштетување на десната страна. Пријавена е умерено слаба негативна статистички значајна

корелација помеѓу сериозноста на когнитивното оштетување и степенот на стеноза кај асимптоматската група. Високиот степен на каротидна стеноза (≥70%) на десната страна ја зголеми шансата за умерен степен на когнитивно оштетување за 6 пати во споредба со нискиот степен на каротидна стеноза кај асимптоматската група. Високиот степен на каротидна стеноза (≥70%) лево ја зголеми можноста за тежок степен на когнитивно оштетување за 20 пати во споредба со нискиот степен на стеноза кај асимптоматската група. Од студијата може да се изведе заклучокот дека ACS го зголемува ризикот од когнитивно оштетување.

8. Simeonovska Joveva, Elena and Petrovski, Stefan and Petkovska, Marija and Jovev, Marijan and Karakolevska Ilova, Marija (2024) Unraveling the complexity: A case report on spinal dural arteriovenous fistula. Knowledge - International Journal, 64 (4). pp. 391-394. (https://eprints.ugd.edu.mk/34263/) - печатен

Спиналните дурални артериовенски фистули (SDAVF) претставуваат посебна категорија на спинални васкуларни малформации, кои се карактеризираат со абнормални врски помеѓу артериите и вените во рамките на дура матер на ‘рбетниот мозок. Овој труд е за случај за 52-годишен маж кој забележал едномесечен почеток на слабост на долните екстремитети, нарушување на одењето и уринарна/столица инконтиненција, нагласувајќи ја комплексноста во дијагнозата на SDAVF и нагласувајќи го значењето на раната интервенција. Биле присутни и дисфоничен говор и неможност за одење. Тестирањето на сензибилитетот откри попречно сензорна загуба на нивоата Th6-Th7 билатерално, хипорефлексија со позитивен одговор на Бабински. МРИ покажува едем на ‘рбетниот мозок и проширени и извиткувачки перимедуларни вени на цервикалниот и проксималниот торакален сегмент, особено концентрирани на десната страна. Истовремено, ангиографијата го опишува присуството на спинална дурална артериовенска фистула (AVF), која потекнува претежно од менингеалните гранки на вертебралните артерии, со изразен акцент на десната страна. Навремената интервенција кај SDAVFs преку брза ендоваскуларна емболизација или хируршки процедури овозможува да се спречи оштетувањето на нервите и позитивен процес на закрепнување.

9. Dimitrovska Ivanova, Marija and Velkova, Stanka and Karakolevska Ilova, Marija and Simeonovska Joveva, Elena (2024) IgE and non-IgE mediated symptoms assotiated with cow’s milk protein allergy. Research in physical education sport and health, 13 (2). pp. 71-75. ISSN 1857-8160 (https://eprints.ugd.edu.mk/35526/) - печатен

Доколку веднаш се појават акутни и објективни симптоми на кожата (акутна уртикарија, ангиоедем), респираторниот тракт (стридор, свирење во градите) или системски реакции (анафилакса) или до 2 часа по јасна историја на внесување млечни производи, тогаш протеини на кравјо млеко треба строго да се исклучат. Треба да се изврши тестирање за специфичен IgE против протеини на кравјо млеко или SPT со природно кравјо млеко или формула од целосни протеини. Алергија на протеини на кравјо млеко може да се претпостави со голема веројатност ако тестирањето за специфичен IgE е позитивно. Во оваа ситуација, тестот за орален предизвик може да се изостави. На детето треба да му се даде строга диета без протеини на кравјо млеко за период од најмалку 1 година пред да се изврши орален предизвик со храна. Позитивен тест за специфичен IgE во времето на дијагнозата предвидува

подолг период на нетолеранција во споредба со оние деца кои имаат негативни тестови. Прогнозата на алергијата на протеини на кравјо млеко кај доенчиња и во раното детство е добра. Приближно 50% од засегнатите деца развиваат толеранција до возраст од 1 година, >75% до возраст од 3 години, а >90% се толерантни на 6-годишна возраст.

10. Dimitrovska Ivanova, Marija and Velkova, Stanka and Karakolevska Ilova, Marija and Simeonovska Joveva, Elena and Sandeva, Dragana (2024) Acute pancreatitits uncommon manifestation of cystic fibrosis? A case report. Research in physical education sport and health, 13 (2). pp. 39-44. (https://eprints.ugd.edu.mk/35527) - печатен

Симптоматскиот панкреатит е невообичаена манифестација кај цистична фиброза (CF) бидејќи се јавува исклучиво кај пациенти со цистична фиброза (CF) со доволен панкреас. Скринингот за новороденчиња и подобрените панели за техники за мутација на ДНК откриваат поретки и некласични слики на болеста, генерално поврзани со панкреасна инсуфициенција и со зголемен ризик од развој на панкреатит. Но, дијагнозата на ограничен број пациенти со CFTR-RD не е јасна. Постои сива зона помеѓу CFTR-RD и CF. Ако сме многу блиску до критериумите потребни за да се идентификуваат овие лица како пациенти со CF, претпочитаната опција е да се означат како CFTR-RD и затоа да се следат најмалку еднаш годишно. Некои од овие пациенти со CFTR-RD никогаш нема да ги исполнат критериумите за да бидат класифицирани како CF. Во случај на други пациенти со CFTR-RD, неколку години подоцна овие лица ќе напредуваат до дијагноза на CF и ќе бараат следење во центрите за CF. Благодарение на напредокот во науката и нашето знаење за дисфункцијата на CFTR кај пациенти со CF и CFTR-RD, постои уверување дека дијагнозата и третманот на овие нарушувања ќе се подобрат.

11. Dimitrovska Ivanova, Marija and Karakolevska Ilova, Marija and Simeonovska Joveva, Elena (2025) Role of breast milk secretory immunoglobulin A in infants from 7-12 months of age with acute gastroenteritis. Journal of Contempotaty Medical Sciences, 11 (4). pp. 267-271. ISSN 2413-0516 **IF 0.4** (https://eprints.ugd.edu.mk/36405/) - печатен

Целта на оваа студија беше да се утврди дали секреторниот имуноглобулин А од мајчиното млеко има заштитен ефект врз цревниот епител и дали влијае на сериозноста на клиничката слика и времетраењето на симптомите на акутен гастроентеритис, во зависност од видот на исхрана на доенчето. Вкупно 35 доенчиња со акутен гастроентеритис беа поделени во две групи врз основа на начините на хранење (вид на млеко и немлечна храна). Индикаторите што се оценуваа вклучуваа сериозност на симптомите, потребата од парентерална рехидратација и степенот на дехидратација. Пронајдовме статистички значајна поврзаност помеѓу припадноста на групата и резултатите од тестот sIgA помеѓу првата и втората група (P = 0,004933), како и во просечната вредност на sIgA во столицата (P = 0,000788). Ротавирусот беше најчеста причина за акутен гастроентеритис. Присуството на sIgA во мајчиното млеко кај доенчињата се чини дека влијае на сериозноста на акутниот гастроентеритис со намалување на фреквенцијата на повраќање, бројот и сериозноста на епизодите на дијареја, ризикот од умерена и тешка дехидратација и инциденцата на треска.

12. Dimitrovska Ivanova, Marija and Demerdzieva, Aneta and Simeonovska Joveva, Elena and Karakolevska Ilova, Marija and Bezovska, Gordica and Coneska-Jovanova, Biljana and Palcevska-Kocevska, Snezana (2025) Food protein induced enterocolitis syndrome in infancy. Research in Physical Education, Sport and Health, 14 (2): 8. pp. 55-58. ISSN 1857-8160 (https://eprints.ugd.edu.mk/37152/) - печатен.

За дијагноза на акутен FPIES пациентот мора да го исполни главниот критериум, а тоа е повраќање 1 до 4 часа по внесувањето храна без класични симптоми посредувани од IgE од кожата и респираторниот систем, и најмалку три споредни критериуми (Nowak-Wegrzyn et al., 2017). Споредните критериуми вклучуваат повторена реакција на иста или различна храна, летаргија, бледило, потреба од итна медицинска помош, парентерална рехидратација, дијареја во рок од 24 часа, хипотензија и хипотермија. Нашиот случај ги исполни критериумите за акутен FPIES, иако почетната холестаза и покачените ензими на црниот дроб бараа понатамошно испитување. Лекувањето на FPIES зависи од сериозноста на клиничката презентација. Благите форми на акутен FPIES (1-2 епизоди на повраќање, без летаргија) може да се третираат дома со орални раствори за рехидратација, додека перзистентната гадење и повраќање со умерена дехидратација (> 3 епизоди на повраќање) со орален ондансетрон. При тешка клиничка презентација (тешка летаргија, хипотонија, хипотермија), пациентите треба да бидат хоспитализирани и итно третирани бидејќи 15-20% од овие пациенти може да развијат хиповолемичен шок. Најважниот дел од третманот е да се врати хемодинамиката со агресивна рехидратација со изотонични раствори и по почетната стабилизација, да се продолжи со парентерална рехидратација. FPIES останува предизвикувачка дијагноза поради, неспецифична презентација и недостаток на потврдувачки биомаркери. Раното препознавање, правилното управување со исхраната и структурираното следење се клучни за спречување на компликации и постигнување поволни исходи. Потребни се понатамошни истражувања за да се разјаснат основните механизми, да се идентификуваат биомаркерите и да се развијат стандардизирани протоколи за дијагноза и третман.

13. Dimitrovska Ivanova, Marija and Demerdzieva, Aneta and Karakolevska Ilova, Marija and Simeonovska Joveva, Elena and Bezovska, Gordica and Coneska-Jovanova, Biljana and Palcevska-Kocevska, Snezana (2025) Complicated community-acquired pneumonia caused by Streptococcus pneumoniae. Research in Physical Education, Sport and Health, 14 (2): 9. pp. 59-62. ISSN 1857-8160 (https://eprints.ugd.edu.mk/37153/) - печатен

Пневмонијата стекната во заедницата е една од најчестите причини за педијатриски хоспитализации во светот, а исто така и во нашата земја. Микробиолошката идентификација е предизвикувачка, бидејќи собирањето на респираторни примероци кај децата е проблематично во споредба со возрасните. Мал дел од децата со пневмонија стекната во заедницата ќе развијат плеврален излив или емпием. Чести предизвикувачки организми се Streptococcus pneumoniae и Staphylococcus aureus. Комплицирана пневмонија стекната во заедницата треба да се посомнева кај секое дете со пневмонија кое не реагира на соодветна антибиотска терапија во рок од 48-72 часа. Новите конјугирани вакцини против Streptococcus pneumoniae придонесоа за намалување на радиолошките, клиничките и случаите на комплицирана

пневмонија и ги намалија хоспитализациите и морталитетот. Неуспехот на вакцината PCV13 може да резултира со комплицирана пневмонија со емпием. Раното откривање на комплицирана пневмонија е важно и треба да се посомнева ако детето не реагира на антибиотска терапија по 48-72 часа. Имеџинг дијагностиката е важна во евалуацијата на деца со комплицирана пневмонија. Микробиолошката дијагноза е предизвикувачка, особено кога предизвикувачкиот агенс е од бактериска етиологија. Молекуларните дијагностички тестови имаат предност, особено PCR. Прогнозата на комплицирана CAP е добра без клинички и радиолошки последици и без последици врз функцијата на белите дробови кај повеќето деца.

14. Dimitrovska Ivanova, Marija and Simeonovska Joveva, Elena and Karakolevska Ilova, Marija and Demerdzieva, Aneta and Coneska-Jovanova, Biljana and Palcevska-Kocevska, Snezana (2026) Macroamylasemia in a two year old boy as the first manifestation of celiac disease: A Case Report. Case Reports in Gastroenterology, 20 (1). ISSN 1662-0631 **IF 0.7** (https://eprints.ugd.edu.mk/38611/) – печатен

Макроамилаземијата е ретко биохемиско нарушување кај кое молекулата на амилазата се врзува за други макромолекули, најчесто имуноглобулин A или G. Зголемената молекуларна тежина на овој комплекс го намалува бубрежното излачување на ензимот, што резултира со хронично покачени нивоа на серумска амилаза. Може да биде поврзана со различни состојби кои не се поврзани со панкреасот, вклучително и целијачна болест. Во некои пријавени случаи, макроамилаземијата се решила со диета без глутен. Двегодишно момче се јавило со тримесечна историја на абдоминална болка, анемија и опстипација. На физикален преглед со параумбиликална осетливост. Лабораториските тестови покажаа хипохромна анемија; покачена серумска амилаза (171 U/L); ниско серумско железо (2,5 μmol/L); дефицит на витамин D3 (15,9 ng/mL) и ниска амилаза во урината со однос на клиренс на амилаза/креатинин под 1%, што ја потврдува макроамилаземијата. Имеџинг студиите беа нормални. HLA типизацијата го откри хаплотипот HLA-DQ2. Серологијата за целијакија беше позитивна за tTG-IgA (87,55 IE/mL) и EMAIgA (1:>100). Дуоденалната биопсија со патохистолошки наод за Марш тип IIIb. Беше започната исхрана без глутен заедно со суплементација со железо и витамин D3. Симптомите се решија во рок од два месеци, со нормализација на нивоата на серумска амилаза и зголемување на телесната тежина од над 1 кг. Целијачната болест треба да се земе предвид кај пациенти со необјаснета макроамилаземија, дури и во отсуство на класични гастроинтестинални симптоми. Примарниот третман во вакви случаи е строга исхрана без глутен, што може да доведе до нормализација на нивоата на серумска амилаза кога макроамилаземијата е поврзана со целијачна болест.

15. Jovev, Marijan and Smokovski, Ivica and Simeonovska Joveva, Elena and Serafimov, Aleksandar (2026) Association of tumor necrotisation factor alpha with multivessel coronary disease in patients with acute coronary syndrome. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 74 (4). pp. 387-393. ISSN 2545-4439 (https://eprints.ugd.edu.mk/38487/) - печатен

Акутниот коронарен синдром (АКС) претставува клинички синдром кој може да се манифестира со или без промени на електрокардиограмот и со или без покачени срцеви биомаркери. АКС ги опфаќа нестабилната ангина и

инфарктот на миокардот, со или без елевација на ST-сегментот. Во зависност од присуството на овие знаци, се планира начинот на лекување на овие пациенти. Покрај добро утврдениот срцев биомаркер тропонин, во дијагностиката може да се вклучи и тумор-некротизирачкиот фактор алфа (TNF-α), било како независен параметар или во комбинација со претходно споменатиот, со цел подобра дијагноза и креирање план за лекување при идни срцеви настани. Во нашата студија, имавме за цел да ја прикажеме поврзаноста помеѓу серумските нивоа на TNF-α и ангиографската преваленца на атеросклероза кај пациенти со акутен инфаркт на миокардот кои биле подложени на коронарна ангиографија и последователна перкутана коронарна интервенција. Резултатите од студијата покажуваат дека серумските нивоа на TNF-α се во корелација со појавата на акутен инфаркт на миокардот, при што повисоките вредности на TNF-α укажуваат на поголема зафатеност на коронарните артерии со атеросклероза.

16. Jovev, Marijan and Smokovski, Ivica and Serafimov, Aleksandar and Simeonovska Joveva, Elena (2026) Association of TNF-α and Troponin in the occurrence of major adverse cardiac events in patients with acute coronary syndrome. MEDICUS – International Medical Journal, 31 (1). pp. 7-10. ISSN 1409-6366 (https://eprints.ugd.edu.mk/38486/) - печатен

Акутниот коронарен синдром претставува збир од три клинички ентитети: нестабилна ангина и инфаркт на миокардот со и без елевација на ST-сегментот. Разликувањето меѓу овие три ентитети се врши врз основа на серумските нивоа на срцеви биомаркери, промените во електрокардиограмот и клиничката слика. Болката во градите е главен симптом. Акутниот коронарен синдром е причина за голем број смртни случаи во светот и често претставува состојба склона кон повторување, со значително влијание врз индивидуалното и колективното здравје. Почесто се засегнати мажите, додека жените доминираат во одредени возрасни групи. Огромното мнозинство случаи на акутен коронарен синдром се должат на руптура на атеросклеротичен плак. Тропонинот претставува „златен стандард“ во дијагностицирањето на акутниот коронарен синдром, но сè повеќе се истражува неговата улога во одредувањето на ризикот од идни настани, особено од неповолни срцеви настани. Тумор-некроза фактор-алфа е цитокин што има различни ефекти врз различни типови клетки. Неодамна е докажано неговото влијание врз појавата на атеросклероза, како и врз идната појава на неповолни срцеви настани по епизода на акутен коронарен синдром. Големите неповолни срцеви настани се честа појава кај пациентите со акутен коронарен синдром, а употребата на биохемиски параметри за одредување на ризикот од нивно настанување е од големо значење за нивна превенција.

**Издвоени презентации на конференции и стручни собири во периодот од 2023 до 2026 год.**

17. Simeonovska Joveva, Elena (2023) Современи препораки за употреба на орална антикоагулантна терапија кај пациенти со интрацеребрална хеморагија и исхемичен мозочен инфаркт. In: Современи пристапи во третманот на пациенти кои примаат антикоагулантни, антиагрегантни и антихипертензивни лекови, 9-12 Oct, Stip (https://eprints.ugd.edu.mk/37407/ ) - усна презентација

Мозочниот удар или инфаркт е дефиниран како развој на фокални невролошки симптоми или глобални невролошки симптоми кои траат подолго

од 24 часа, поради прекин или смалување на протокот на крв во соодветната артерија на мозокот. Годишната инциденца на мозочни удари во светот е 100 до 300 болни на 100.000 жители. Во Република Северна Македонија инциденцата на мозочните удари е 240 пациенти на 100.000 жители или 3,9 пациенти дневно. Годишната смртност изнесува 64 случаи на 100.000 жители. Најчесто се јавуваат кај лица постари од 65 години. Поголем дел од мозочните удари и тоа околу 75% се во иригационо подрачје на внатрешната каротидна артерија.

18. Simeonovska Joveva, Elena and Lichkova, Elena and Petkovska, Marija and Petrovski, Stefan and Karakolevska Ilova, Marija (2024) Iron-deficiency anemia as a precursor to cerebral venous sinus thrombosis: A case report. In: 10th European Stroke Conference (ESOC), 15-17 May 2024, Basel, Switzerland (https://eprints.ugd.edu.mk/34264/) - постер презентација.

Тромбозата на церебралните венски синуси (CVST) претставува редок, но сериозен невролошки предизвик со мултифакторна етиологија, која опфаќа протромботични состојби, инфекции, трауми, медицински процедури, хормонални фактори, воспалителни нарушувања, дехидратација, малигнитети и ретки наследни заболувања. Овој приказ на случај ја истражува поврзаноста помеѓу анемијата поради недостаток на железо и развојот на CVST, расветлувајќи ги неспецифичните симптоми.

19. Trajkova, Marija and Simeonovska Joveva, Elena and Voloshyn, T and Petrovski, Stefan and Stojanovska, Marija and Hristovska, G (2024) Dystonic tremor in Systemic Lupus Erythematous and Antiphospholipid syndrome. In: 10th Congress of the European Academy of Neurology, Helsinki, Finland (https://eprints.ugd.edu.mk/36378/ ) – постер презентација

Кај системскиот лупус еритематозус (СЛЕ) и антифосфолипидниот синдром ретко се пријавувани дистонијата и дистоничниот тремор, но можат да произлезат од различни невролошки компликации. Опишуваме случај на 65-годишен пензиониран наставник по хемија со дециниска историја на лупус и хематолошки манифестации, кој пријавил тремор што прогресивно се влошувал по егзацербација на СЛЕ.

20. Simeonovska Joveva, Elena (2025) Headache Disorders: Classification and Approach to Management. In: IV Интернационален студентски конгрес на медицина – ISCOM 2025, 15-17 May 2025, Stip (https://eprints.ugd.edu.mk/36395/) – усна презентација

Главоболката претставува болка или непријатност во пределот на главата, скалпот или вратот и, всушност, таа е симптом, а не болест. Може да биде предизвикана од реакција на стрес, вазодилатација, напнатост на скелетните мускули или од комбинација на фактори. Таа може значително да варира во однос на интензитетот, времетраењето и локацијата.

21. Milanovska, Elena and Simeonovska Joveva, Elena and Shutinoski, Bojan (2025) Post-COVID Cognitive Recovery in a Hemodialysis Patient Using Neuroprotective Supplements. In: IV Интернационален студентски конгрес на медицина – ISCOM 2025, 15-17 May 2025, Stip. (https://eprints.ugd.edu.mk/36397/) - постер презентација

Се покажа дека КОВИД-19 предизвикува значителни долгорочни последици, особено врз когнитивната функција, кај пациентите што закрепнуваат. Пациентите со хронични заболувања, како што е хроничната бубрежна болест (ХББ), се изложени на поголем ризик од сериозни

компликации од КОВИД-19 и од пост-КОВИД когнитивна дисфункција (PCCD).

22. Shutinoski, Bojan and Simeonovska Joveva, Elena and Milanovska, Elena (2025) Spontaneous Cervical Epidural Hematoma in a Patient on Anticoagulant Therapy – Therapeutic Approach. In: IV Интернационален студентски конгрес на медицина – ISCOM 2025, 15-17 May 2025, Stip. (https://eprints.ugd.edu.mk/36398/) – постер презентација

Спонтаниот цервикален епидурален хематом е невообичаена причина за акутна компресија на 'рбетниот мозок. Станува збор за ретка идиопатска состојба што треба да се земе предвид кај пациенти без траума, а со акутна појава на невролошки дефицити, бидејќи доколку не се препознае навреме, може да доведе до катастрофални последици.

23. Simeonovska Joveva, Elena (2025) The influence of atherosclerotic changes and risk factors on the cognitive status of patients with asymptomatic carotid artery stenosis. In: 8th Congress of the Macedonian Neurological Society, 9-12 Oct 2025, Ohrid, North Macedonia.( https://eprints.ugd.edu.mk/37405/ ) – усна презентација

Атеросклерозата на каротидите е главен фактор на ризик за когнитивно опаѓање. Стенозата на каротидната артерија и дебелината на интима-медија (IMT) укажуваат на сериозноста на болеста, додека васкуларните и воспалителните фактори дополнително влијаат на ризикот од деменција.

**Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност**

Доц. д-р Елена Симеоновска-Јовева во периодот од 2023 до 2026 година има реализирано повеќе презентации на научни конференции и стручни собири за континуирана медицинска едукација на лекари и фармацевти во Република Северна Македонија и во странство.

24. Neuroaid Simposium – post Covid 19 and Cognitive dysfunction - 4-7 јули 2024 г., Малта.

25. Neuroaid Simposium – Spontaneous cervical epidural hematoma in a Patient on anticoagulant therapy, 14-17 февруари 2025 г., Лисабон, Португалија.

26. Алцхајмерова болест подобрување на квалитетот на животот – Фармаколошка компанија „Крка" -19 февруари 2025 г., Штип.

27. Резултати од клинички студии со Rimegepant, ефикасност и безбедност – Фармаколошка компанија „Фајзер" - март 2025 г., Штип.

28. Neuroaid Simposium – Невродегенеративни болести и новини во третманот, 25-28 септември 2025 г., Амстердам, Холандија.

29. Neuroaid Simposium - Третман на посттрауматска миелопатија, јануари 2026 г., Кипар.

30. Третман на дијабетична полиневропатија – Фармаколошка компанија „Вемакс" - март 2026 г., Гевгелија.

Кандидатката д-р Елена Симеоновска-Јовева почнувајќи од 2023 година учествува во следниве проекти:

31. GN 41851 студија за мултипла склероза (2024 - во тек).
32. CT-P53.3.1 студија за мултипла склероза (2025 - во тек).
33. TG1101-RMS-SC301 студија за мултипла склероза (2025 - во тек).
34. CCYB704A12301 студија за мултипла склероза (2025 - во тек).
35. Zepira /Zanfexa студија на Алкалоид за антидепресиви (2025 - 2026).

**ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ**

Во согласност со Законот за високо образование, како и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев" - Штип, и според анализата на приложената документација, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката д-р Елена Симеоновска-Јовева ги исполнува сите услови за избор во наставно-научно звање вонреден професор и за целокупната активност во извештајниот период и има остварено (НО 30 +НИ 104.5 + САОР 23) = 157,5 поени.

Од целокупната презентирана досегашна активност може да се заклучи дека кандидатката д-р Елена Симеоновска-Јовева поседува квалитети и способности во наставно-образовната и научноистражувачката дејност.

Имајќи ги предвид сите факти што се наведени во овој извештај, како и освоените поени од нејзините активности од наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, Рецензентската комисија има чест и задоволство да му предложи на **Наставно-научниот совет да ја избере кандидатката д-р Елена Симеоновска-Јовева во звање вонреден професор за наставно-научната област неврологија на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев" во Штип.**

**РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА**

Проф. д-р Анита Арсовска, редовен професор, претседател, с.р.
Проф. д-р Иван Барбов, вонреден професор, член, с.р.
Проф. д-р Татјана Чепреганова-Чанговска, вонр. професор, член, с.р.

**ПРИЛОГ**

Табела за вреднување на активностите на д-р Елена Симеоновска-Јовева, според критериумите за избор на наставници и соработници на Универзитет „Гоце Делчев”.

| **Р. бр.** | **Наставно-образовна дејност** | **Поени** | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | **Во земјава** | | **Во странство** | | |
| | | **Поени** | | **број** | **поени** | Вкупно |
| **1** | Избор во звање доцент | 30 | | | | 30 |
| | **ВКУПНО** | | | | | **30** |
| **Р. бр.** | **Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности** | **Поени** | | | | |
| | | **Во земјава** | | **Во странство** | | |
| | | **број** | **поени** | **број** | **поени** | Вкупно |
| **1** | Научен труд објавен во списание со ИФ (15/10/5)<br>**Реден број 14 – втор автор 1x10**<br>**Реден број 6 и 11 – останати автори 2x5** | | | 1<br>2 | 10<br>5 | 20 |
| 2 | Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори) (9/6/3)<br>**Реден број 7 и 8 – прв автор 2x9**<br>**Реден број 1 и 14 – втор автор 2x6**<br>**Реден број 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13 – останати автори 10x3** | | | 2<br>2<br>10 | 9<br>6<br>3 | 60 |
| **3** | Учество на научен собир со постер презентација во земјава и во странство<br>**– во земјава (реден број 21, 22)**<br>**– во странство (реден број 18, 19)** | 2 | 1 | 2 | 1.5 | 5 |
| **4** | Учество на научен собир со усна презентација во земјава и во странство<br>**– во земјава (реден број 17, 20, 23)** | 3 | 1.5 | | | 4.5 |
| 5 | Учесник во научен проект<br>**(реден број 31, 32, 33, 34, 35)** | | | 5 | 3 | 15 |
| | **ВКУПНО** | | | | | **104.5** |
| **Р. бр.** | **Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност** | **Поени** | | | | |
| | | **Во земјава** | | **Во странство** | | |
| | | **број** | **поени** | **број** | **поени** | Вкупно |
| 6 | Книга /учебник | 1 | 10 | | | 10 |
| 7 | Пленарно предавање на стручен собир<br>**Во земјава (реден број 26, 27, 30)**<br>**Во странство (реден број 24, 25, 28, 29)** | 3 | 1 | 4 | 1.5 | 9 |
| 8 | Член на институтски орган, комисија | 2 | 2 | | | 4 |
| | **ВКУПНО** | | | | | **23** |
| | **ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ** | | | | | **157,5** |